

at gjøre Alles Ret gjældende, uden at see hen til den Eine eller den Anden af de forskjellige Samfundsklasser, der kunne ansees forholdsvis stærkere eller svagere repræsenteret paa Rigsdagen, og jeg kan ikke nægte, at det ved igjen at overveie denne Sag, forekommer mig, at Regjeringens Forslag i saa Henseende ikke er gaaet Kjøbstæderne for nær. Smidtidigt bør det og erindres, at det Forslag, som er gjort af Udvalgets Majoritet til Lempelse i Udkastet ikke er af nogen særdeles Betydning, thi den hele Sag, hvorom det her dreier sig, er, om Kjøbstæderne skulle bære 7 eller 8000 Rbd. mere eller mindre. Naar det, som allerede nævnt, af Udvalget er antydet, at det var med en vis Vilkaarlighed, at man i Udkastet skulde have tilveiebragt en tilsyneladende Overensstemmelse, saa kan jeg dog ikke indrømme dette. Jeg troer, at der virkelig er medtaget i Udkastet alle de Afgifter, som ifølge rigtige Principer herved burde komme i Betragtning; man kan ikke ved Siden af de egentlige forskjellige Afgifter, som paaahvile Kjøbstæderne og Landet, opstille andre Byrder, som ikke ere af en beslægtet Natur, om der end for disse Byrder kunde vindes i Pengesværdi. Jeg troer at kunne mod Udvalgets Bemærkning i saa Henseende bedst opstille, hvad Udvalget paa et andet Sted, Pag. 6, anden Spalte, har yttret, hvor Udvalget siger:

„Det er ikke undgaaet vor Opmærksomhed, at der muligt kunde opstaae Spørgsmaal om, hvorvidt der, foruden de i Lovforslaget optagne, ikke endnu maatte være flere Afgifter af beslægtet Natur, som det kunde være hensigtsmæssigt ved samme Leilighed og paa lignende Maade at inddrage, men, skjøndt vi ikke ville benægte, at dette muligt kan være Tilfældet, saa troe vi dog, at, ligesom her ialtfald er medtaget alt Væsentligt af det, hvorom der i denne Henseende kunde blive Spørgsmaal, saaledes vilde man ved Forsøg paa strax at gaae videre i denne Retning, støde paa Vanskeligheder, der kun kunde fjernes ved saadanne samtidige tilsvarende Reforme i flere andre Retninger af Statsstyrelsen, om hvis Hensigtsmæssighed og Betimelighed der vilde kunne reises grundet Tvivl, og som ialtfald vilde kræve Undersøgelser og Forberedelser, som det har ligget udenfor Udvalgets Opgave at an-

stille.“ Det forekommer mig, at den Bemærkning af Udvalget selv tilstrækkeligt renser Regjeringen for den — jeg tør vel ikke sige Anke, men dog Antydning af, at den med en vis Vilkaarlighed skulde have valgt, hvad der passer til Regjeringens Fremstilling og udeladt Andet. Jeg vender tilbage til Detaillen af Udvalgets Forslag til denne Paragraph, som jeg antydede ikke var af nogen syn-derlig Betydning, da Udvalgets Forslag gaaer ud paa at fritage Kjøbstæderne for en Beskatning af 7,340 Rbd. 64 f., som Regjeringen derimod ifølge sin Beregning antog, at Kjøbstæderne burde bære. Udvalgets Forslag i saa Henseende gaaer ud paa, at Landdistricternes Hartkorn skal alene bære den fulde Sum, som ifølge Regjeringens Udkast skulde lægges paa alt Hartkorn, Kjøbstædernes incl.; men, idet Comiteen har erkjendt, at det er rigtigt, at Regjeringen har eftertraktet det Maal, at alt Hartkorn, altsaa ogsaa Kjøbstædernes, i Fremtiden skal beskattes eens, for at Hartkornets Ligeliggjøreelse i fuldeste Maade kan gjennemføres, og for at man ikke skal komme til at faae en egen ny Art privilegeret Hartkorn, nemlig Kjøbstædernes, har den troet, paa en, som det forekommer mig, forøvrigt ikke uheldig, Maade, naar man vil gaae ind paa denne Ordning af Sagen — at kunne ordne Forholdene saaledes, at først Landdistricternes Hartkorn kommer til alene at bære, hvad efter Regjeringens Beregning Kjøbstædernes og Landets Hartkorn tilsammen skulde have baaret, men dernæst Kjøbstædernes Hartkorn kommer til at bære en Deel af de Byrder, som Kjøbstæderne efter Folkemængden skulde have baaret, og altsaa den øvrige Deel, som lignedes paa Kjøbstæderne efter den i 9 foreslaaede Maade, bliver saameget mindre. Paa denne Maade opnaaer man det, som i mine Tanker er det Væsentlige, at der ikke bliver noget privilegeret Hartkorn i Fremtiden, hverken Kjøbstædernes eller Andres, og hele Spørgsmaalet reduceres saaledes dertil, om det er hensigtsmæssigt at, naar det paa den Maade, at Kjøbstæderne blive frie for at betale de 7340 Rbd. 64 f., hvorom Spørgsmaalet dreier sig, og at Landet derimod overtager denne Byrde, eller ikke, thi eet Sted maa jo disse